

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 497/2014-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA] [REDAKČNÝ KOTIČKA] [REDAKČNÝ KOTIČKA], zastúpenej advokátkou JUDr. Teréziou Kudla, Hradská 20, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 253/2004, za účasti Okresného súdu Čadca, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ KOTIČKA] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 253/2004 porušené boli.

2. Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 253/2004 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 6 000 € (slovom šesťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Terézie Kudla, Hradská 20, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Teréziou Kudla, Hradská 20, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 253/2004 o určenie spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„15. 10. 2004 bol prijatý OS Čadca návrh na vydanie predbežného opatrenia spolu s kolkom v hodnote 500,- Sk od sťažovateľky na začatie konania o zákaze prevodu

a prechodu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam pod sp. zn. 13 C/232/2004 a pridelený sudcovi [REDACTED].

15. 11. 2004 súd návrh zamietol s odôvodnením, že sťažovateľka údajne nešpecifikovala a dôkazmi nepodložila, čo má byť reálnou hrozbou, že má prísť o svoj majetok.

6. 12. 2004 podala sťažovateľka proti uzneseniu odvolanie.

31. 1. 2006 na základe výzvy súdu doručila sťažovateľka kolok v hodnote 500,- Sk za odvolanie a odoslala doplnenie odvolania o novozistené fakty.

17. 5. 2006 žiadala sťažovateľka OS Čadca, aby ju informoval, prečo nebolo jej odvolanie do uvedeného dátumu predložené odvolaciemu súdu...

9. 11. 2004 odoslala sťažovateľka na adresu OS Čadca žalobný návrh o určenie spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v Kysuckom Novom Meste...

Na základe uznesenia súdu zo 14. 1. 2005 a po osobnej návšteve sťažovateľky na súde odoslala súdu odstránenie chýb podania 7. 3. 2005 s potrebnými prílohami.“

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že svoj pôvodný návrh doplnila 15. decembra 2005 a 21. mája 2006. Okresný súd pridelený 9. júna 2006 jej vec novému zákonnému sudcovi.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka uvádza prehľad úkonov okresného súdu v rokoch 2007 a 2008. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že Okresný súd Žilina sa obrátil 16. apríla 2009 na okresný súd so žiadosťou o oznámenie aktuálneho stavu konania vo veci sťažovateľky sp. zn. 10 C 253/2004, resp. o zapožičanie spisu v tejto veci do septembra 2009 na účely jeho vyhodnotenia vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 4 C 158/2005.

Ďalej sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že „1. júla 2009... sa obrátila na predsedu OS Čadca so žiadosťou o vysvetlenie, prečo súd vo veci 10 C 253/2004 riadne nekoná“. Sťažovateľke bola 30. júla 2009 doručená odpoveď predsedu okresného súdu z 21. júla 2009, v ktorej sa uvádza, že „sťažnosť na prieťahy v konaní je dôvodná“.

Po doplnení podania sťažovateľkou okresný súd nariadil pojednávanie na 9. november 2010, „*ktoré bolo zamerané na vypočutie sťažovateľky samotnej a sudca jej navrhol, aby si podala žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a priznanie advokáta na ochranu svojich práv*“, čo sťažovateľka urobila a 22. novembra 2010 „*... navrhla súdu, aby k tejto sp. značke pripojil spis 13 C 232/2004, ktorý sa týkal jej návrhu na vydanie predbežného opatrenia...*“.

Po viac ako troch rokoch bola vec nanovo pridelená ďalšej zákonnej sudkyňi a okresný súd 19. februára 2014 vyzval sťažovateľku, aby sa vyjadrila k tomu, či trvá na návrhu na oslobodenie od poplatkov a ustanovenie advokáta.

Sťažovateľka 5. marca 2014 okresnému súdu oznámila, že trvá na svojom návrhu z 22. novembra 2010, a súčasne doručila predsedovi okresného súdu ďalšiu sťažnosť na prieťahy v konaní, resp. na nečinnosť okresného súdu v trvaní viac ako troch rokov. Predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľky z 26. mája 2014 opätovne konštatoval, že jej sťažnosť je dôvodná.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že „*našla v spise OS Žilina k sp. zn. 4 C 158/2005 písomnosť odoslanú z OS Čadca, datovanú 12. 2. 2014, doručенú 20. 2. 2014, ktorou sa OS Čadca dožaduje oznámenia, či bolo vo veci 4 C 158/2005 konanie už právoplatne skončené a v prípade ukončenia veci o zaslanie rozhodnutia...*

Z uvedeného sa javí, že nekonanie vo veci na OS Čadca vo veci 10 C/253/2004 od 22. 11. 2010 až do 12. 2. 2014 je účelové s vyčkávaním na to, či OS Žilina vec zastaví pre údajnú nespôsobilosť sťažovateľky na právne úkony, ako ukazujú kroky OS Žilina v 4 C 158/2005, ktorý sa v súčasnosti dožaduje od znalca vyjadrenia, či bola spôsobilá podať v r. 2005 a 2006 žalobné návrhy a či chápe zmysel konania pred súdom, pričom toto opiera o posudky znalcov v trestnej veci vedenej proti sťažovateľke na OS LM, aj keď títo znalci mali posudzovať sťažovateľkin stav v inom období a vo vzťahu k inej veci, aby mohol vydať rovnaké rozhodnutie.

Sťažovateľka uvádza, že žalobný návrh na OS Žilina pre vyslovenie absolútnej neplatnosti zmluvy a Dohody nemá priamu súvislosť v merite veci s vecou na OS Čadca, a preto rozhodnutie vo veci na OS Žilina nemôže byť rozhodujúcim na rozhodnutie vo veci určenia vlastníckeho práva.

Aj vo vyjadrení KP Žilina 3 KPt 336/12-7 z 9. 5. 2013 sa uvádza, že posudky znalcov, ktoré OS Žilina dáva do pozornosti znalcovi sa viažu na inú dobu a na iné skutočnosti.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že prieťahy v konaní neboli zapríčinené jej osobou, pretože vždy včas v určenej lehote reagovala na výzvy súdu.

Poukazuje na to, že prieťahy v konaní na OS Čadca boli konštatované nie po prvý raz, ako preukazuje prílohami k sťažnosti. “.

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľky v konaní na OS Čadca pod sp. zn. 10 C/253/2004 bolo Okresným súdom Čadca porušené.

Ústavný súd SR prikazuje OS Čadca vo veci konať plynulo a bez prieťahov o predmete žaloby.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke náhradu trov povinného právneho zastúpenia pred Ústavným súdom, ktoré je OS Čadca povinný zaplatiť na účet jej právneho zástupcu po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia v stanovenej lehote.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke ako spravodlivé finančné zadostučinenie 20.000,- Eur, ktoré je OS Čadca povinný zaplatiť sťažovateľke po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia v stanovenej lehote. “

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť prijal uznesením č. k. II. ÚS 497/2014-14 z 22. augusta 2014 na ďalšie konanie.

Ústavný súd vyzval 16. januára 2015 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k prijatej sťažnosti, ako aj k ústnemu pojednávaniu vo veci prijatej sťažnosti.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k prijatej sťažnosti z 30. januára 2015 (Spr 118/15), ktoré bolo doručené ústavnému súdu 3. februára 2015, uviedla: *„Po preštudovaní spisového materiálu konštatujem, že vo veci boli spôsobené zbytočné prietahy v konaní. Návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bol podaný dňa 11. 11. 2004 a vec do dnešného dňa nie je právoplatne skončená.“*

Predsedníčka okresného súdu súčasne oznámila ústavnému súdu, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania prijatej sťažnosti, pretože od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd vyzval 4. februára 2015 aj právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila k stanovisku okresného súdu, ako aj k otázke nariadenia verejného pojednávania. Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom podaní zo 16. februára 2015 (doručenom ústavnému súdu 20. februára 2015) okrem iného uviedla:

„Na základe žiadosti Ústavného súdu SR... oznamujem..., že súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu vyššie menovanej sťažovateľky, nakoľko aj s ohľadom na jednoznačné stanovisko porušovateľa – Okresného súdu v Čadci, ktorý uznal zbytočné prietahy, som toho názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľka zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety

OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS/272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z 11. novembra 2004. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nie je právne zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitost veci, podľa názoru ústavného súdu napriek ôsmim účastníkom konania na strane odporcu nemožno hovoriť o takej zložitosti veci, ktorou by bolo možné odôvodniť doterajší neprimeraný čas konania okresného súdu, a to viac ako desať rokov, pričom okresný súd stále nerozhodol vo veci samej.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky namietaného súdneho konania v procesnom postavení žalobkyne. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu, ako aj z predloženého spisu vyplýva, že sťažovateľka včas reagovala na výzvy okresného

súdu súvisiace s predmetným konaním. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky v napadnutom konaní zásadne nemalo vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Na druhej strane svojimi procesnými úkonmi (rozhodovanie o opravných prostriedkoch, opakované doplnenia podania, rozhodovanie o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a žiadosť o ustanovenie advokáta) ovplyvnilo čiastočne priebeh konania a čas, ktorý bol potrebný na vysporiadanie sa s nimi, nesmie ísť na vrub okresnému súdu. Táto skutočnosť však neospravedlňuje doterajšiu dĺžku namietaného konania.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup samotného okresného súdu.

Z predloženého spisu, zo sťažnosti, ako aj z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu ústavný súd zistil, že okresnému súdu bol návrh sťažovateľky na začatie konania z 11. novembra 2004. Po výzve na odstránenie chýb podania a doplnení príloh okresný súd odmietol podanie sťažovateľky uznesením č. k. 10 C 253/2004-33 zo 7. apríla 2005 s odôvodnením, že *„nedostatočne špecifikovala, čo je predmetom sporu a riadne nevymedzila okruh účastníkov konania na strane odporcu“*. Sťažovateľka podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie.

Krajský súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu uznesením sp. zn. 23 Co 268/05 z 24. júna 2005, pričom uviedol, že pokiaľ ide o *„nedostatočné[ho] označenia okruhu účastníkov na strane odporcu, krajský súd považuje za potrebné dodať, že sa nejedná o vadu návrhu v zmysle § 43 O. s. p., ale o nedostatok pasívnej legitímácie účastníkov v spore“*, s ktorým *„... Občiansky súdny poriadok spája procesný následok odlišný od postupu v zmysle ustanovenia § 43 O. s. p.“*. Preto krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (spis bol doručený okresnému súdu 13. septembra 2005).

V ďalšom priebehu konania v rokoch 2007 – 2008 okresný súd komunikoval s odporcami v konaní, resp. skúmal podmienky konania. Okresný súd v roku 2009 vyhovel žiadosti Okresného súdu Žilina o zapožičanie súdneho spisu vo veci sp. zn. 10 C 253/2004

na účely jeho vyhodnotenia vo vzťahu ku konaniu vedenému pod sp. zn. 4 C 158/2005 na Okresnom súde Žilina (do septembra 2009). Po doplnení návrhu sťažovateľky okresný súd nariadil pojednávanie vo veci, ktoré sa uskutočnilo 9. novembra 2009 a ktoré bolo zamerané na výsluch sťažovateľky.

Okresný súd bol v období rokov 2009 – 2014 prakticky nečinný, keď konal iba o návrhu sťažovateľky na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Ústavný súd nemohol v tejto súvislosti akceptovať argumenty uvedené vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu, že „V období od 14. 08. 2013 do 05. 05. 2014 síce nebol vo veci uskutočnený žiadny procesný úkon, avšak z objektívnych dôvodov, so zreteľom na nadmernú zaťaženosť sudcov občianskoprávneho úseku a vysoký počet pridelených vecí.“. V uvedenej súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalší počet pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010) dospel k záveru, že je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné, aby právna neistota v konaní pred všeobecným súdom nebola

odstránená ani po viac ako desiatich rokoch od jeho začatia. Počas tohto obdobia okresný súd nariadil iba jedno pojednávanie vo veci v roku 2010, a preto, vychádzajúc predovšetkým zo samotnej doterajšej dĺžky napadnutého konania, ale aj z jeho doterajšieho priebehu a s poukazom na nečinnosť a neefektívnu činnosť okresného súdu, ústavný súd uzavrel, že v namietanom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 10 C 253/2004 bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 253/2004 konal bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiada aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 20 000 €, pričom „je presvedčená o tom, že iba vyslovenie porušenia práva nemôže byť dostačujúcim zadosťučinením, najmä ak OS Čadca nedokázal za 3 roky rozhodnúť ani o jej návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov a žiadosti o určenie advokáta.

Sťažovateľka je už 10 rokov vystavená právnej neistote, pričom jej vlastníctvo, resp. spoluvlastníctvo si medzitým už prisvojili cez rôzne prevody iné osoby a je otázne, či sa vôbec do konca života s prihliadnutím na jej vek domôže svojich práv.

Náročnosť dokazovania v tejto veci sa stále stupňuje a ochraňovať svoje práva, nemôže bez podpory odborníka z oblasti práva, pretože pri nezákonných prevodoch, ku ktorým prišlo v minulosti, sú veci pri dokazovaní pre ňu zložité.

Je postihnutá ochorením CFIDS, osteoporózou a tendofibromyaliou a stresové stavy, ktoré zažíva, zhoršujú jej zdravotný stav. Pre množstvo opakujúcich sa zdravotných problémov, ako aj pre vek nie je možné, aby si privyrobita k dôchodku vlastnou prácou. Jej zdravotný stav v súčasnosti sa zhoršil a je liečená na neurológii... Sťažovateľka je osamelo žijúcou dôchodkyňou, ktorej výška dôchodku – 364,40 € – nedosahuje ani výšku priemernú.

Sťažovateľka musí z uvedenej sumy uhrádzať náklady na podania – súdne poplatky, fotokópie, poštovné, papier, obálky, cestovné, telefonáty, občasné právne rady a literatúru, pričom to ide na úkor jej základných životných potrieb.

Priznané spravodlivé zadosťučinenie by bolo len čiastočnou kompenzáciou nákladov, ktoré doteraz vynaložila a bude musieť vynaložiť na ochranu svojich vlastníckych práv a kompenzáciou za doteraz vynaloženú energiu, ktorú investovala na ochranu svojich práv garantovaných Ústavou SR a Dohovorom o ochrane LPZS.“.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym

súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 10 C 253/2004 o návrhu sťažovateľky z 8. apríla 2004 približne trinásť a pol roka, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľky nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 6 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Teréziou Kudla. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vykonané v roku 2014, a to za každý úkon po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkovú sumu 275,94 €. Za tretí úkon úhradu trov konania sťažovateľke nepriznal, pretože podľa jeho názoru tento úkon neprispel k ďalšiemu objasneniu veci.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2015